

Tieslietu ministrija

Priekšlikums Direktīvai par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju

Baiba Lielkalne

Tieslietu ministrijas

Civiltiesību departamenta

Komerctiesību nodaļas vadītāja

23.05.2024.

Tieslietu ministrija

DIREKTĪVAS PROJEKTS

- ❖ Pieņemta Eiropas Parlamentā (aprīlis, 2024)
- ❖ Stāsies spēkā pēc publikācijas ES Oficiālajā Vēstnesī (? jūnijs, 2024)
- ❖ Ieviešana LV normatīvajos aktos 2 gadu laikā (2026)
- ❖ Attieksies uz uzņēmumiem (2027 – 2029)

Tieslietu ministrija

DIREKTĪVAS SATURS

- ❖ Pienākumi saistībā ar faktiski un iespējamu nelabvēlīgu ietekmi uz cilvēktiesībām un vidi:
 - Uzņēmums
 - Meitas uzņēmumi
 - Sadarbības partneri

- ❖ Atbildība

- ❖ Pienākums pieņemt un īstenot klimata pārmaiņu mazināšanas plānu

Tieslietu ministrija

DIREKTĪVAS SATURS

- ❖ Pienākumi saistībā ar faktiski un iespējamu nelabvēlīgu ietekmi uz cilvēktiesībām un vidi:
 - Uzņēmums
 - Meitas uzņēmumi
 - Sadarbības partneri

Tieslietu ministrija

UZŅĒMUMI, UZ KURIEM ATTIECAS

ES uzņēmums vai mātes
uzņēmums

< 450 milj. euro pasaulē

< 1000 darbinieki

ES uzņēmums vai mātes
uzņēmums

franšīzes līgums

licences līgums

atlīdzība < 22,5
milj.euro

apgrozījums pasaulē
<80 milj.euro

Trešās valsts uzņēmums
vai mātes uzņēmums

< 450 milj. euro ES

Trešās valsts uzņēmums
vai mātes uzņēmums

franšīzes līgums

licences līgums

atlīdzība < 22,5
milj.euro

apgrozījums ES
<80 milj.euro

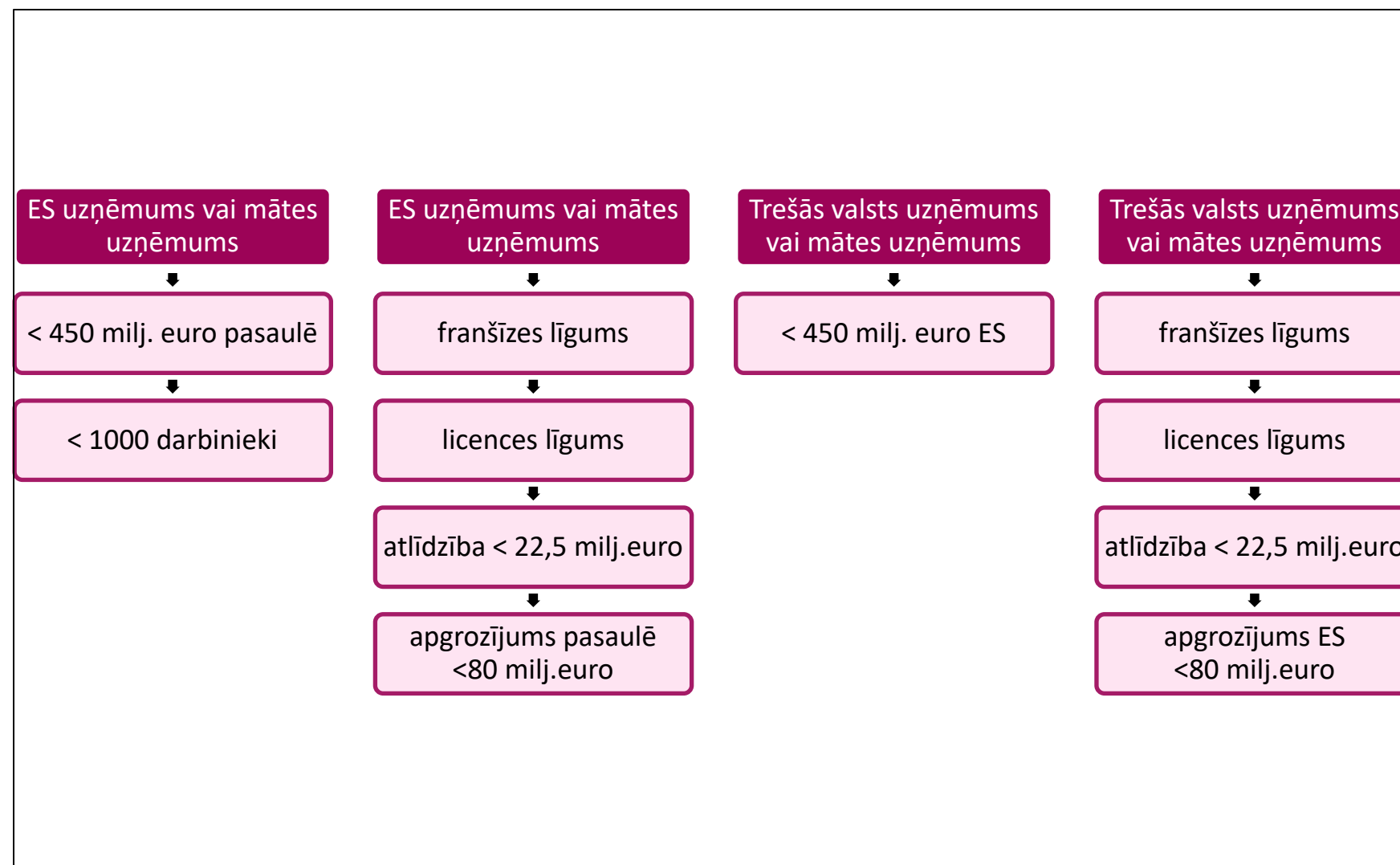
**Ja kritērijiem atbilst
2 gadus pēc kārtas**

Tieslietu ministrija

UZŅĒMUMI, KURUS SKAR

SADARBĪBAS PARTNERI

Tieslietu ministrija

SADARBĪBAS PARTNERU LOKS jeb "ĶĒDES"

SADARBĪBAS PARTNERI:

- ❖ piegādes ķēde (supply chain)
- ❖ vērtību ķēde (value chain)
- ❖ darbību ķēde (chain of activities)

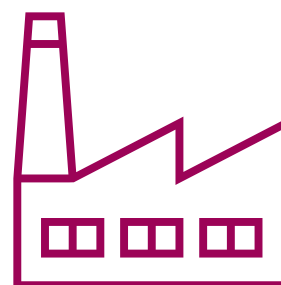
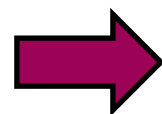

Tieslietu ministrija

PIEGĀDES ĶĒDE

PRODUKTA RAŽOŠANA UN PAKALPOJUMA SNIEGŠANA:

Izstrāde,
Projektēšana,
Ieguve,
Sagāde,
Ražošana,
Transportēšana,
Uzglabāšana,
Piegāde

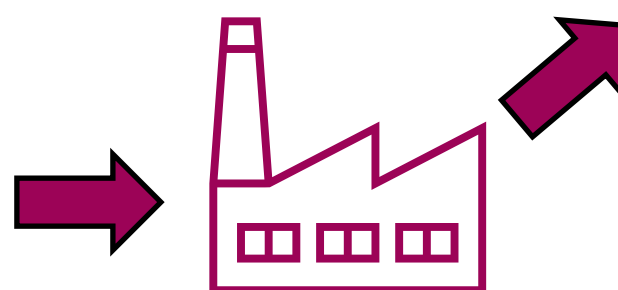

Tieslietu ministrija

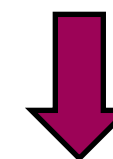
VĒRTĪBU ĶĒDE

PRODUKTA RAŽOŠANA UN PAKALPOJUMA SNIEGŠANA:

Izstrāde,
Projektēšana,
Ieguve,
Sagāde,
Ražošana,
Transportēšana,
Uzglabāšana,
Piegāde

IZPLATĪŠANA,
TRANSPORTĒŠANA,
UZGLABĀŠANA

IZMANTOŠANA,
DEMONTĀŽA,
PĀRSTRĀDE,
APGLABĀŠANA POLIGONĀ

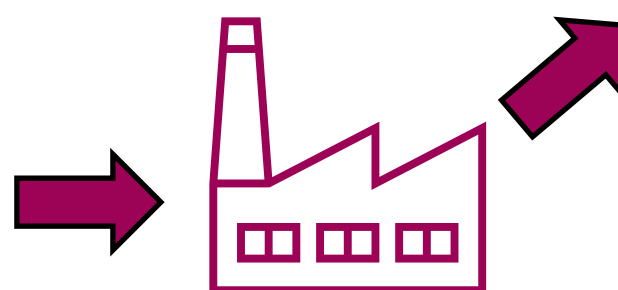

Tieslietu ministrija

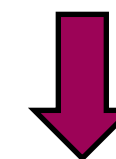
DARBĪBU ĶĒDE (chain of activities)

PRODUKTA RAŽOŠANA UN PAKALPOJUMA SNIEGŠANA:

Izstrāde,
Projektēšana,
Ieguve,
Sagāde,
Ražošana,
Transportēšana,
Uzglabāšana,
Piegāde

IZPLATĪŠANA,
TRANSPORTĒŠANA,
UZGLABĀŠANA

IZMANTOŠANA,
DEMONTĀŽA,
PĀRSTRĀDE,
APGLABĀŠANA POLIGONĀ

PIENĀCĪGA RŪPĪBA

Tieslietu ministrija

Integrē uzņēmuma **politikās un risku vadības sistēmā**

Izstrādā **pienācīgas rūpības politiku**

Nodrošini **uz risku balstītu** pienācīgu rūpību

Izstrādā **rīcības kodeksu** – saistošs arī meitām un sadarbības partneriem

1. Pienācīgu rūpību
integrē
dokumentos un
sistēmās

Tieslietu ministrija

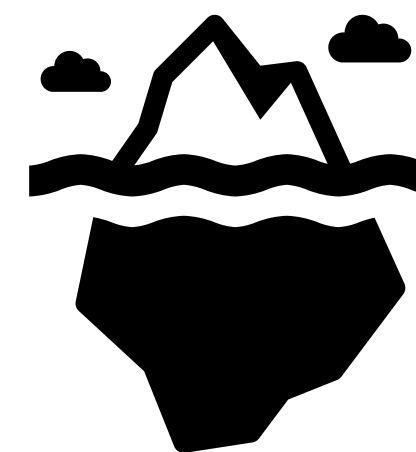
Izvērtē un kartē uzņēmuma, meitu un sadarbības partneru **darbības**

Identificē jomas ar iespējamāko un būtiskāko nelabvēlīgo ietekmi

Padziļināti izvērtē darbību riskantajās jomas

Prioritizē – vispirms novērš iespējamāko un būtiskāko negatīvo ietekmi

2. Identificē un novērtē nelabvēlīgu ietekmi

Tieslietu ministrija

Izstrādā **preventīvas rīcības plānu**

Paredzi **līgumiskas garantijas**

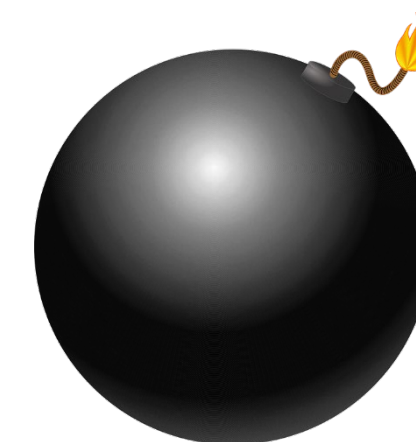
Veic **finansiālus vai nefinansiālus ieguldījumus**

Ievieš **izmaiņas biznesa modelī, stratēģijā un darbībā**

Sniedz **atbalstu MVU**

Sadarbojies ar citām struktūrām

3. Novērs un mazini
iespējamu
nelabvēlīgu ietekmi

Tieslietu ministrija

Neitralizē nelabvēlīgo ietekmi vai samazina tās apjomu

Izstrādā **korektīvās rīcības plānu**

Paredzi **līgumiskas garantijas**

Veic finansiālus vai nefinansiālus **ieguldījumus**

Ievieš **izmaiņas biznesa modelī**, stratēģijā un darbībā

Sniedz **atbalstu MVU**

Sadarbojies ar citām struktūrām

Atlīdzini kaitējumu

4. Izbeidz faktisku nelabvēlīgu ietekmi

Tieslietu ministrija

Ietekme uz
līgumiskajām
attiecībām

Nesākt jaunas vai **nepaplašināt** esošās darījuma
attiecības

Uz laiku apturēt darījuma attiecības

Izbeigt darījuma attiecības

Tieslietu ministrija

5. Atlīdzini kaitējumu

Atlīdzini – uzņēmuma paša vai kopā ar meitu vai sadarbības partneri radītu kaitējumu

Vari atlīdzināt – sadarbības partnera radītu kaitējumu

Vari prasīt sadarbības partnerim atlīdzināt – sadarbības partnera radītu kaitējumu

Tieslietu ministrija

Vācot informāciju par faktisko vai iespējamo nelabvēlīgo ietekmi

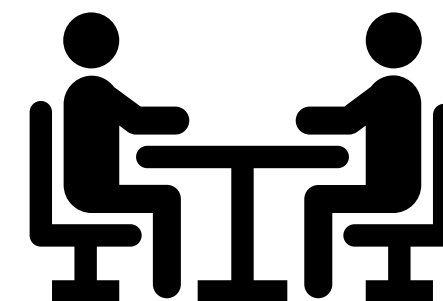
Izstrādājot **preventīvas un korektīvas rīcības plānu**

Pieņemot lēmumu par **darījuma attiecību izbeigšanu vai apturēšanu**

Lemjot par pasākumiem **kaitējuma atlīdzināšanai**

Veicot uzraudzību pār uzņēmuma pienācīgas rūpības pasākumiem

6. Sadarbojies ar
ieinteresētajām
pusēm

Tieslietu ministrija

7. Izveido un uzturi paziņošanas un sūdzību mehānismu

Paziņošana – informācija vai bažas par faktisku vai iespējamu nelabvēlīgu ietekmi

Sūdzības – pamatotas bažas par faktisku vai iespējamu nelabvēlīgu ietekmi

Ja **sūdzība ir pamatota** – novērs, mazini vai izbeidz nelabvēlīgo ietekmi un atlīdzini kaitējumu

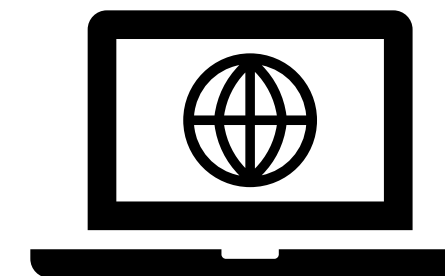

Tieslietu ministrija

8. Atklāj informāciju

Mājaslapā publicē **ikgadēju ziņojumu**

Informāciju iekļauj **ilgtspējas pārskatā** (ja tādu gatavo)

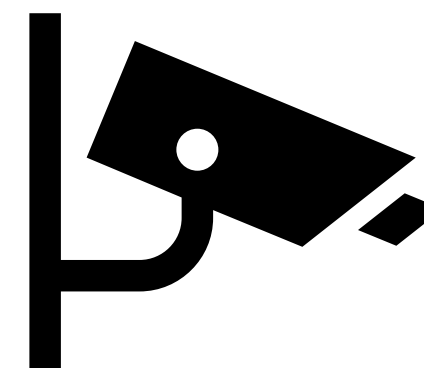
Tieslietu ministrija

9. Uzraugi un aktualizē

Regulāri **izvērtē** veikto pasākumu **atbilstību un efektivitāti**

Atjauno pienācīgas rūpības **politiku**

Pārskati pasākumus nelabvēlīgās ietekmes novēršanai, mazināšanai un izbeigšanai

Tieslietu ministrija

Paldies!

Jautājumi? Ierosinājumi!

baiba.lielkalne@tm.gov.lv